

2005. január 13., csütörtök

P6_TA(2005)0006

Az EU segélye az indiai-óceáni szökőár áldozatai részére

Az Európai Parlament állásfoglalása az Indiai-óceán térségében nemrég bekövetkezett szökőár katasztrófáról

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2005. január 6-án Jakartában megrendezett szökőár-segély konferenciára és a nemzetközi adományozók 2005. január 11-én Genfben rendezett konferenciájára,
  - tekintettel az Általános Ügyek Tanácsa és a Külügyi Tanács 2005. január 7-i rendkívüli ülésének következtetéseire,
  - tekintettel az „Európa és Ázsia: stratégiai keret a megerősített partnerségért” című bizottsági közleményre (COM(2001)0469), valamint a Bizottság által az EU – a világ népességének több mint felét képviselő – Ázsiával folytatott kapcsolatainak fontosságára helyezett következetes hangsúlyra,
  - tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2004. december 26-án a Richter-skála szerinti 9-es erősségű földrengés rázta meg Délkelet-Ázsiát, amely hatalmas szökőarat okozott Indonéziában, Srí Lankán, Indiában, Thaiföldön, Malajziában, a Maldív-szigeteken, Bangladesben, Burmában, Mauritiuson, Szomáliában, Kenyában, a Seychelle-szigeteken, Réunionban és Tanzániában,
- B. mivel a szökőár sújtotta számos országban ez a katasztrófa több mint 160 000 ember halálát okozta, köztük az EU polgárait is, ennél is több ember sérült meg és több mint 5 millió embert kellett kitelepíteni, akik olyan alapvető ellátásban szenvednek hiányt, mint az élelmiszer, a tiszta víz és a gyógyszerek,
- C. mivel a katasztrófa az érintett országokban leginkább a legszegényebb közösségeket sújtotta, így például a halászközösségeket, és a katasztrófa következtében több ezer gyermek maradt árván,
- D. mivel az érintett partvidéki térségekben a kommunikációs, az energia és az oktatási infrastruktúra nagy része megsemmisült,
- E. mivel a szökőarat követő szennyezett víz és a heves esőzések fokozták az olyan betegségek veszélyét, mint a kolera, a malária és a tífusz,
- F. mivel a szakértők arra figyelmeztetnek, hogy a tengeri élővilágot – beleértve a mangroveerdőségeket és a korallzátonyokat – ért kár hatalmas és elhúzódó lehet, ami súlyos következményekkel járhat az élelmiszerellátás és a megélhetés tekintetében a halászsattól függő helyi közösségek számára,
- G. mivel a katasztrófára adott világméretű válasz elsöprő volt; az EU és tagállamai együttesen közel 1,5 milliárd eurót ígértek és az összeg folyamatosan emelkedik; mivel a Bizottság már 23 millió eurót elkülönített és 350 millió euró értékű forrásokat ígért; mivel azonban ebből 150 millió euró nem új forrást jelent, hanem a meglévő hosszú távú fejlesztési projektekből különítenék el; mivel az Európai Fejlesztési Alapot nem kell átprogramozni az afrikai országokat sújtó szökőár miatt és mivel új forrásból kell pénzt találni a károk enyhítésére,
- H. mivel korábbi katasztrófák esetében a megígért segély összege gyakran nem tükröződött a ténylegesen nyújtott segély összegekben,
- I. mivel az ENSZ felméri a szükségleteket az érintett területeken, bár a szökőár sújtotta területek közül sok továbbra is nehezen megközelíthető, különösen Szumatrán,
- J. mivel a szökőár sújtotta legtöbb országot már korábban is nehéz adósság-visszafizetések terhelték, és mivel a kárenyhítésre fordított pénz hatástalan lenne, amennyiben az adományozó országok továbbra is megkapnák ezen adósságok kamatait,

2005. január 13., csütörtök

Azonnali reakció

1. részvétét és legmélyebb együttérzését fejezi ki az érintett országok népességének és kormányainak, valamint a délkelet-ázsiai, kelet-afrikai, európai és máshonnan származó áldozatok családjainak;
2. köszönetet mond a katasztrófa sújtotta országok népességének azért, ahogyan az emberi katasztrófára reagáltak, és saját személyes szenvedéseik és veszteségeik dacára annyi segítséget nyújtottak a katasztrófa által sújtott európai állampolgároknak;
3. üdvözli valamennyi, a válságra válaszoló állami és magánadományozó nagylelkűségét, ami elsősorban a magánemberek által tanúsított szolidaritás globalizálódását jelzi;
4. aggodalmát fejezi ki az ismeretlen számú burmai áldozatok miatt; bírálja a burmai katonai juntát, amiért lezárta az ország partvonalának egyes szakaszait és amiért visszautasította a nemzetközi közösséggel történő együttműködést, ami végzetes hatással lesz a szökőár áldozataira nézve az országban;
5. felkéri képviselőit, hogy egy vagy több napidíjuknak megfelelő összeget adományozzanak az Indiai-óceánon bekövetkezett szökőár áldozatainak;

A sürgősségi reakció

6. hangsúlyozza, hogy a segélyszervezeteknek kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a katasztrófa következtében árván maradt gyermekekre, mivel ők fokozottan ki vannak téve az emberrablás és a fizikai és szexuális zaklatás veszélyének;
7. szilárd meggyőződése, hogy a szökőár által sújtott árvák hatékony védelme érdekében védelmet kell biztosítani bármiféle kizsákmányolás, illetve a titkos nemzetközi örökbefogadások ellen, valamint biztonságos és egészséges szociális környezet teremtése által biztosítani kell a jövővel kapcsolatos kilátást számukra; a traumát követő stressz megelőzése érdekében pszichoszociális segítségnyújtást sürget különös tekintettel a gyermekeknek nyújtandó segítségre;
8. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy fordítson kiemelt figyelmet a katasztrófa által érintett, az UNICEF becslése szerint 1,5 millió gyermek helyzetére; sürgeti, hogy a segítség irányuljon azon gyermekek megtalálására, azonosítására és hazajuttatására, akik elvesztették családjukat, biztosítva, hogy a gyermekek amilyen hamar csak lehet visszatérjenek az iskolákba, valamint – azon jelentések fényében, amelyek szerint gyermekkereskedők jelennek meg, akik a katasztrófát fiatalok kényszermunkára vagy szexuális rabszolganak történő eladására használják ki – a segítséget arra kell összpontosítani, hogy a gyermekeket meg lehessen védeni a kizsákmányolástól;
9. felhívja a tagállamokat, hogy könnyítsék meg azon árvák szökőár sújtotta térségekből az EU-ba történő belépését, akiknek a rokonai a tagállamok területén élnek;
10. felhívja a katasztrófa sújtotta országok kormányait, hogy könnyítsék meg a humanitárius szervezetek segélyosztásra irányuló munkáját azzal, hogy mindent megtesznek a segélyek rászorulókhöz való eljuttatásáért függetlenül az áldozatok politikai meggyőződésétől, nemzetiségétől vagy vallásától, valamint hogy a bürokráciát a minimálisra csökkentik a segélyszervezetek számára;
11. ragaszkodik ahhoz, hogy az átfogó segítségnyújtási műveleteket az Egyesült Nemzetek humanitárius ügyeket koordináló hivatala (OCHA) végezze az ECHO teljes körű részvétele és nyilvánvaló jelenléte mellett valamennyi adományozó támogatásával, valamint üdvözli az EU által az ENSZ-nek nyújtott teljes mértékű támogatást és az EU kötelezettségvállalását az OCHA térségben történő finanszírozása iránt;
12. felkéri az ENSZ főtáitkárát, hogy jelöljön ki humanitárius koordinátorokat a szökőár által sújtott valamennyi ország számára, akik egyértelmű felelősséggel rendelkeznek majd a válság felszámolásában részt vevő valamennyi egyéb ENSZ ügynökség irányításában;
13. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a 3519 sz. ENSZ határozat, valamint 2000. november 30-i állásfoglalása⁽¹⁾ alapján biztosítsa a nők teljes körű bevonását a globális segítségnyújtási műveletek koordinálásába mind a szökőár által most sújtott térségekben, mind nemzetközi szinten;

⁽¹⁾ OJ C 228., 2001.8.13., 22. o.

2005. január 13., csütörtök

14. hangsúlyozza, hogy alapvető jelentőségű, hogy az ENSZ betölthesse a nemzetközi segélynyújtás összehangolásában játszott kulcsfontosságú szerepét a helyszínen és hangsúlyozza, hogy nem lehet szünet a kezdeti sürgősségi segítségnyújtás és az azt követő rehabilitációs és újjáépítési fázis között; felhívja a tagállamokat a helyi önkormányzatokkal és egyéb szereplőkkel együtt, hogy biztosítsák az EU intézkedéseinek szoros belső koordinációját mind a sürgősségi segély, mind az érintett területek újjáépítéséhez szükséges közép- és hosszú távú intézkedések terén;

Pénzügyi segítségnyújtás

15. üdvözli a kezdeti 23 millió euró EU általi gyors folyósítását, valamint az ECHO szakembereinek bevonását a segélyműveletekbe, továbbá üdvözli az Európai Közösség Polgári Védelmi Mechanizmusának mozgósítását, amely a szökőár kezdete óta aktívan végzi munkáját, valamint a Bizottság Megfigyelő és Információs Központja (MIC) támogatását, amely ezen segítségnyújtást koordinálta;

16. üdvözli a gyorssegélytartalékból 100 millió euró biztosítását; ezenkívül utal a Bizottság azon szándékára, hogy mintegy 350 millió euró értékű további pénzügyi támogatást nyújtson rehabilitáció és újjáépítés céljára az ázsiai szökőár-katasztrófát követő segélyműveletek segítése érdekében; kéri azonban a Bizottságot, hogy használja ki a 2005-ös költségvetés valamennyi lehetőségét és rendelkezzen a szükséges javaslatokról, miután az értékelések befejeződtek; üdvözli a Tanács 2005. január 7-i következtetéseiben foglalt kijelentést, amely szerint fontos biztosítani, hogy a közelmúltban lezajlott események nyomán felszabadított források a fejlesztés területén eddig vállalt kötelezettségvállalásokon felüli összegek legyenek; ragaszkodik ahhoz, hogy az újjáépítési folyamat minden szempontból átlátható legyen, különösen politikai, gazdasági és pénzügyi szempontból;

17. arra az álláspontra helyezkedik, hogy az EU által a szökőár-sújtotta országok újjáépítésére és fejlesztésére szánt bármely jelentős hozzájárulás nem szabad, hogy a más országoknak vagy régióknak nyújtott segítség kárára történjék; az EU által nyújtott segítséget úgy fogják finanszírozni, hogy figyelembe veszik a költségvetési eljárásokat, és szükség esetén az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyveremről és a költségvetési eljárás javításáról szóló, 1999. május 6-i intézményközi megállapodás⁽¹⁾ által biztosított összes lehetőség alapján,

18. felhívja az Európai Uniót, annak tagállamait és a nemzetközi közösséget, hogy haladéktalanul és a megállapított időtartamon belül teljesítse a felajánlásait, tekintettel a korábbi katasztrófákból nyert tapasztalatra, amikor eleinte nagyvonalú felajánlásokat tettek, de ennek csak egy töredékét teljesítették;

19. üdvözli az Európai Beruházási Bank által kezelendő 1 milliárd eurós „indiai-óceáni szökőár finanszírozási keretre” vonatkozó javaslatot, de egyben követeli, hogy a támogatások tartsák tiszteletben a szociális és környezeti előírásokat;

20. támogatja a szökőár által leginkább sújtott országoknak biztosítandó adósságfelfüggesztés, adósságtörlesztés, adósságkönnyítés és adósságcserek megvizsgálására vonatkozó felhívásokat, amelyek kizárólag a szegénység csökkentésére és az érintett közösségek újjáépítésére korlátozódnak; felhívja a Tanácsot, hogy támogassa egy olyan munkacsoport felállítását, amelyben részt vesz a Világbank, az IMF, az Ázsiai Fejlesztési Bank és a hitelezők Párizsi Klubja, annak érdekében, hogy még február előtt egy adósságkönnyítési tervet dolgozzanak ki;

21. üdvözli a Délkelet-Ázsiával fenntartandó új partnerségről szóló bizottsági közleményt (COM(2003)0399), amelyet a Tanács és a Parlament támogatott; sürgeti az ezen közleménynek megfelelő és a szökőár-katasztrófa hatásait figyelembe vevő bizottsági javaslatot;

Középtávú intézkedések

22. sürgeti az átfogó és hatékony előrejelző rendszer technológiájának haladéktalan kidolgozását, és az Indiai-óceán térségében lévő országok, valamint a szökőárok és más természeti katasztrófák által veszélyeztetett régiók számára történő rendelkezésre bocsátását;

⁽¹⁾ HL C 172., 1999.6.18., 1. o.

2005. január 13., csütörtök

23. felhívja a Tanácsot és Bizottságot is, hogy vizsgálja meg, hogy a Galileo-rendszer segíthet-e egy korai figyelmeztető rendszer azonnali felállításában az Indiai-óceán térségében lévő szökőár sújtotta délkelet-ázsiai és kelet-afrikai országok számára, másodsorban azonban az AKCS- és a földközi-tengeri országok valamint az EU tengerpartjai számára is támogassa egy megfelelő riasztórendszer megvalósítását; megjegyzi, hogy az AKCS-országok már régóta kérnek egy katasztrófa-védelmi berendezést és sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítson új forrásokból pénzt egy ilyen berendezésre, valamint hozzon létre egy átfogó korai figyelmeztető rendszert ezen régiók számára;
24. tisztában van azzal, hogy a tengeri környezet és erőforrások pusztulásának hosszú távú következményei súlyos hatást fognak gyakorolni a helyi halászközösségekre; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy milyen módon lehet kézzelfogható segítséget nyújtani az érintett közösségeknek hajók, felszerelés, szakértelem és nyersanyagok formájában;
25. hangsúlyozza az érintett kormányok azon kérésének jelentőségét, hogy a segélyezési, főként az európai uniós segélyezési eljárásokat egyszerűsítsék, annak érdekében, hogy a rászoruló helyi lakosság számára közvetlenül hozzáférhetővé tegyék a segílyt és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen jelentést a Parlamentnek az ezen kérés teljesítésére tett erőfeszítéseiről;

Hosszú távú szükségletek

26. hangsúlyozza, hogy az érintett területeken folyó újjáépítésnek a túlélő lakosok helyzetének javítására kell összpontosítania a szegénység, valamint a szökőár okozta jövőbeni fenyegetettség csökkentésére irányuló törekvés által; ragaszkodik ahhoz, hogy az összes újjáépítési forrást átláthatóan és elszámoltathatóan kezeljék kifizetésük előtt; felhívja az érintett kormányokat, hogy készítsenek nemzeti újjáépítési terveket, amelyek a civil társadalom széles skálájának a tervezésben és a végrehajtásban való részvételére vonatkozó mechanizmusokat is magukban foglalják;
27. reményét fejezi ki, hogy a rehabilitációs fázisban a múlt rekonstrukciós hibái elkerülhetők a parti térség jobb kezelésével kapcsolatos politikák által, amelyek természetesebb állapotban hagyják a parti környezetet és csökkentik e területek jövőbeli katasztrófákkal szembeni veszélyeztetettségét;
28. felhívja az ENSZ vezető nemzetközi közösséget, hogy készítsen hatékony és összehangolt tervet a jövőbeli katasztrófák esetén teendő intézkedésekről annak érdekében, hogy a válaszok ne ad-hoc jellegűek legyenek és a jövőben az összehangolt válaszra nagyobb esély legyen;
29. üdvözli a tagállamok gyors reagálását a katasztrófára, amelyek közül némelyek még katonai logisztikai képességeiket is mozgósították. Erőteljesen bátorítja az Uniót, hogy gyors közös katonai felszerelést bocsásson rendelkezésre a légi szállításra, az infrastruktúra-helyreállításra és kommunikációra ott, ahol ezekre a szökőár sújtotta országok legnehezebben megközelíthető közösségei számára még mindig szükség lesz; ezért felhívja a Tanácsot, hogy fejlesszen ki olyan európai uniós katonai képességeket, amelyekkel többek között megfelelő és hatékony választ lehet adni jövőbeli, egyéb humanitárius és természeti katasztrófákra;
30. ragaszkodik ahhoz, hogy a Tanács támogassa olyan megfelelően felszerelt szakosodott civil polgári védelmi egységek csoportjának létrehozását, amelyek közös képzést végeznek és rendelkezésre állnak a természeti, humanitárius és környezeti, valamint ipari kockázatokkal összefüggő katasztrófák esetén az Unión belül vagy a világon bárhol;
31. hangsúlyozza, hogy világszerte 1,2 milliárd ember él szegénységben, közel egymilliárd ember alultáplált, akik közül 150 millió 5 év alatti gyermek; ezért hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak és a globális közösség más adományozó országainak teljesítenie kell a Monterreyben megállapított, a GDP 0,7%-át kitevő tengerentúli fejlesztési segítségnyújtásra vonatkozó célkitűzést;

Srí Lanka és Indonézia

32. felszólítja az Európai Uniót és a nemzetközi közösséget, hogy az Indonéziának és Srí Lankának nyújtott hosszú távú újjáépítési és rehabilitációs segélyek nyújtása mellett mozdítsák elő a békefolyamatot ezen két országban;

2005. január 13., csütörtök

33. felszólítja a Srí Lanka-i konfliktusban részt vevő feleket, hogy a lehető leghamarabb újítsák fel a békefolyamatot és sürgeti őket, hogy vegyék figyelembe valamennyi Srí Lanka-i közösség egymás iránti nyílt jó szándékát és támogatását, valamint a nemzetközi közösség Srí Lanka rehabilitációját és fellendülését célzó támogatását a szökőár-katasztrófa nyomán, amely az ország valamennyi polgárát sújtotta; mindkét felet arra szólítja fel, hogy vegyék fontolóra egy közös munkacsoport létrehozását a segély igaszágos elosztásának biztosítására az országban;

34. ragaszkodik hozzá, hogy Norvégia támogatásával az EU építsen a jó szándékra, és a 2002 decemberében lezajlott oslói tárgyalások alapján meghatározott békefolyamatot a továbbiakban egészítse ki megfelelő mértékű fejlesztési és rehabilitációs támogatással;

35. üdvözli, hogy 18 hónapja most első ízben az indonéz kormány megnyitotta Aceh tartományt a nemzetközi segélyszervezetek és újságírók előtt, és hogy a lázadó mozgalom egyoldalú tűzszünetet hirdetett; mélyszégesen aggódik azonban Aceh tartományban a lázadók ellen ismét megújult katonai rajtaütésekről szóló jelentések miatt;

36. felkéri az Európai Unió bankjait és pénzüntézeit, hogy dolgozzanak ki a banki jutalékokra alkalmazandó magatartási kódexet a magánszemélyek által civil szervezetek és segélyszervezetek részére adott adományok tekintetében, különösen a természeti és humanitárius katasztrófákat követő azonnali időszakokban;

Záró bekezdés

37. felkéri a Tanácsot, hogy hat hónap múlva tegyen jelentést a Parlamentnek a térségben kifejtett uniós katasztrófa-elhárítási erőfeszítések sikeréről;

*
*   *

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Bizottsághoz, a Tanácshoz, az EU tagállamainak kormányaihoz, Indonézia, Srí Lanka, Dél-India, Thaiföld, Malajzia, a Maldív-szigetek, Banglades, Burma, Mauritius, Szomália, Kenya, a Seychelle-szigetek, Réunion szigete és Tanzánia államfőihez és parlamentjeihez, az ENSZ főtítkárához és az OCHA vezetőjéhez.

P6_TA(2005)0007

Transzatlanti kapcsolatok

Az Európai Parlament állásfoglalása a transzatlanti kapcsolatokról

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Államok kapcsolatáról szóló 1990-es transzatlanti nyilatkozatra és az 1995-ös új transzatlanti menetrendre,
- tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Államok 2004. június 25-26-i dublini csúcstalálkozója megelőzően a transzatlanti partnerségről szóló 2004. április 22-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Államok 2004. június 25-26-i dublini csúcstalálkozásának eredményeire,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P5_TA(2004)0375.